

# BONUSHOOFDSTUK

# MOBIEL BLIJVEN Lightroom op je smartphone/tablet & meer

Dit hoofdstuk heette vroeger 'Lightroom Mobile', want de app heette toen zelf Lightroom Mobile. Adobe besloot vervolgens de naam van de app te veranderen in 'Lightroom CC', waarschijnlijk omdat ze beseften dat de oorspronkelijke naam te duidelijk en te logisch was. Trouwens, de volledige naam van Lightroom CC luidt 'Adobe Photoshop Lightroom CC,' iets wat je in beeld te zien krijgt nadat je de app de eerste keer start. Klik je op het LR-logo in de linkerbovenhoek, dan krijg je een pagina met de namen van de ontwikkelaars te zien en de volledige naam van 'de app die vroeger bekend stond als Lightroom Mobile'. Ik weet dit toevallig omdat een website met geruchten over Lightroom hierop wees en er melding van werd gemaakt op een registratiepagina voor copyrightbescherming (die openbaar werd gemaakt na een Wob-verzoek). De volledige naam is 'Adobe Photoshop Tito Jermaine

Jonathan Livingston Seagull Gordon Lightfoot Keanu Cher Longoria Bailey Hutchinson The Rock Sergio Mendes Marlon Lightroom CC, Sr., III, Esg.' Het staat zwart op wit in de registratiedocumenten; zoek het maar op. Wat mij betreft is de naam een beetje te lang en persoonlijk zou ik Gordon, The Rock en Mendes schrappen zodat er een wat kortere en gemakkelijker te onthouden naam overblijft: 'Adobe Photoshop Tito Jermaine Jonathan Livingston Seagull Lightfoot Keanu Cher Longoria Bailey Hutchinson Sergio Marlon Lightroom CC, Sr., III, Esq.' Volgens dezelfde registratiepagina voor copyrightbescherming is Adobe ook van plan een paar nieuwe schuifregelaars aan Lightroom CC toe te voegen: 'Zinkzalf' en 'Wrongel'. Ik heb geen idee wat die doen, maar ik weet wel dat ik ze niet tijdens het eten ga gebruiken.

# Vier fraaie voordelen van Lightroom CC op je mobiele apparaat

Je kunt de kracht van Lightroom naar je smartphone en tablet uitbreiden met Lightroom Mobile (dat nu officieel 'Lightroom CC' heet, maar hier voor de duidelijkheid gewoon Lightroom Mobile wordt genoemd), zodat je de mogelijkheid hebt je foto's overal te bewerken. Hier lees je over vier erg coole aspecten van het 'mobiele' deel van je Lightroom-ervaring.

# 1. Het heeft een uitstekende Cameraapp!

Lightroom Mobile heeft een ingebouwde camera die ongelofelijk goed is. In de modus Pro kun je handmatig je diafragme, sluitertijd, ISO-waarde en witbalans instellen en heb je de beschikking over voorinstellingen met effecten die je kunt toepassen voordat je een foto maakt. Je kunt er zelfs opnamen in Raw mee maken, als je camera dit ondersteunt (zoals recente iPhones en Samsung-telefoons). Er is een goede HDR-functie (met dezelfde berekeningen als Lightroom Classic op je computer) en de Raw-foto's met hoge resolutie worden automatisch met je computer gesynchroniseerd. Bovendien is er een ingebouwde functie Niveaus, zijn er waarschuwingen voor detailverlies in de hooglichten en een eenvoudig te bedienen belichtingscompensatie (zie bladzijde 434 voor meer informatie over het gebruiken van de camera).

#### 2. Je kunt verzamelingen met je computer synchroniseren

Nadat je synchronisatie de eerste keer hebt ingeschakeld, gebeurt er niets; je foto's proberen niet allemaal tegelijk je smartphone te bereiken (en wie heeft er zo veel vrije ruimte op zijn telefoon?). Je bepaalt zelf welke verzameling(en) in Lightroom Classic (op je computer) je wilt synchroniseren met je mobiele apparaten. Markeer een selectievakje en het gebeurt; meer hoef je niet te doen. Op je mobiele apparaat kun je er bijna alles mee doen wat op je computer mogelijk is: foto's bewerken, classificeren, sorteren en delen. Er worden trouwens geen hogeresolutiefoto's gesynchroniseerd, maar slimme voorvertoningen die zich als het origineel gedragen, maar slechts zo'n 1 MB aan ruimte op je mobiele apparaat in beslag nemen.







# 3. Je weet al hoe alles werkt

Echt waar. De functies van Lightroom Classic worden gebruikt, dus als je de app opent om je foto's te bewerken, zie je de vertrouwde schuifregelaars waar je eerder al mee hebt gewerkt: Belichting, Contrast, Hooglichten, Schaduwen, Witte tinten, Zwarte tinten, Helderheid, Nevel verwijderen, Witbalans Temperatuur en Kleurtint. Het zijn dezelfde dingen die dezelfde berekeningen uitvoeren, dus je hoeft alleen maar wat eenvoudige aspecten van de interface te leren kennen voordat je een vliegende start maakt. Het mooiste is dat de huidige versie van Lightroom Mobile erg veel op Lightroom Classic op je computer lijkt, dus kost het nog minder moeite om ermee vertrouwd te raken (vooral niet na dit hoofdstuk natuurlijk).



# 4. Je wijzigingen worden overal doorgevoerd

Een bewerking die je op je mobiele apparaat of op je computer uitvoert, wordt automatisch overal doorgevoerd. Alles blijft gesynchroniseerd, dus maakt het niet uit waar je foto's bewerkt: op je smartphone, op je tablet of op je computer. Alle wijzigingen zie je overal terug, volledig automatisch. Lightroom reist dus met je mee. Verder zijn je gesynchroniseerde foto's niet alleen op je telefoon, tablet en computer beschikbaar, maar ook op internet web, klaar om gedeeld te worden. Maak je geen zorgen, alles is met een wachtwoord beveiligd, dus alleen jij hebt er toegang toe. Maar als je wilt, kun je een verzameling delen met vrienden, familie of een wereldwijd publiek; ze hebben alleen een webbrowser nodig om ze te zien.

# Lightroom op je mobiele apparaat installeren

De installatie gaat heel eenvoudig, maar is soms wat irritant omdat het noodzakelijk kan zijn op verschillende plekken bij je Adobe-account in te loggen. Maar als je eenmaal klaar bent, word je er niet nog een keer mee lastiggevallen. Op de volgende manier kun je snel aan de slag.

#### Stap een:

Je begint in het vertrouwde Lightroom op je desktopcomputer (Lightroom Classic): klik op het Lightroom-logo (in de linkerbovenhoek van de interface). Er verschijnt een menu met de vraag of je wilt synchroniseren met Lightroom CC. Klik op Start. Als je nog niet bent aangemeld, doe je dit met je Adobe ID en wachtwoord. Dit is eenvoudig.

#### TIP: Drie manieren om foto's naar Lightroom Mobile te brengen

(1) Je kunt verzamelingen synchroniseren van Lightroom Classic op je desktop of laptop. (2) Je kunt foto's importeren die al op je mobiele apparaat staan. (3) Je kunt de ingebouwde camera van Lightroom gebruiken om foto's te maken, die natuurlijk rechtstreeks naar Lightroom op je mobiele apparaat gaan.



#### **Stap twee:**

Ga nu naar de App Store (op je iPhone of iPad) of naar Google Play (op je telefoon of tablet met Android) en download (gratis) de app Lightroom CC. Na het downloaden start je de app en meld je je aan met je Adobe ID en wachtwoord (hierdoor komt Adobe te weten dat Lightroom Classic op je computer en Lightroom op je mobiele apparaat met elkaar gekoppeld zijn). Op dit moment krijg je nog geen foto's te zien in Lightroom Mobile (eh, ik bedoel 'CC'), want je hebt nog geen verzamelingen geselecteerd in Lightroom Classic op je desktopcomputer om met je mobiele apparaat te synchroniseren (dit gebeurt over een bladzijde of twee). Hier wil ik je alleen de installatie laten zien.



Het is je misschien opgevallen dat ik het over 'Verzamelingen' heb. Dit is een belangrijk punt, want het is niet mogelijk mappen in Lightroom Classic te synchroniseren met Lightroom Mobile; dit kan alleen met verzamelingen. Staan de foto's die je in Lightroom Mobile wilt gebruiken nog niet in een verzameling, dan is nu het uitgelezen moment om dit te doen (op bladzijde 37 lees je hoe je een verzameling van een map maakt).

# Verzamelingen synchroniseren met Lightroom CC (Mobile)





### Stap een:

Nadat je de synchronisatie hebt ingeschakeld in Lightroom Classic op je computer, verschijnt een klein selectievakje aan de linkerkant van de naam van elke verzameling. Om een van je verzamelingen met Lightroom Mobile te synchroniseren, markeer je gewoon dit selectievakje, waarna een klein sync-symbool verschijnt (zie afbeelding).

*Opmerking:* Zoals ik eerder schreef, werkt Lightroom Mobile alleen met verzamelingen uit Lightroom Desktop en niet met mappen. Dus als je een map in Lightroom Desktop wilt synchroniseren, dan moet je er eerst een verzameling van maken door er met de rechtermuisknop op te klikken in het deelvenster Mappen en de optie **Verzameling maken** in de vervolgkeuzelijst te kiezen. Die verzameling kun je vervolgens synchroniseren.

#### Stap twee:

Ga nu naar je mobiele app (de synchronisatie werkt op elk mobiel apparaat waarop Lightroom Mobile is geïnstalleerd); je ziet dan dat de verzameling wordt getoond in de weergave Albums (zie afbeelding). Meer hoef je in feite niet te doen. Wil je een specifieke verzameling niet meer gebruiken in Lightroom Mobile, dan klik je in Lightroom Desktop op het kleine sync-symbool links van de naam om de synchronisatie ervan op te heffen.

*Opmerking*: Adobe heeft het niet meer over 'verzamelingen' in Lightoom Mobile. Hier heten ze 'albums'. Om verwarring te voorkomen, gebruiken we deze term vanaf nu. Albums.

# Met albums werken

Hier lees je hoe je werkt met het hoofdvenster (een soort module Bibliotheek in de mobiele versie) en hoe je een nieuw soort rasterweergave gebruikt dat van mij ook mag worden toegevoegd aan de desktopversie. *Opmerking:* Helaas is de Android-versie van Lightroom CC voor je mobiele apparaat een stuk later ontwikkeld dan de versie voor iPhone/iPad, waardoor er minder functies beschikbaar zijn. Er is een inhaalslag gaande en bijna alles is nu hetzelfde, dus raak niet in paniek als sommige dingen op je Android-apparaat er iets anders uitzien.

#### Stap een:

Na het starten van Lightroom CC (nogmaals, zo heet de app Lightroom Mobile tegenwoordig) op je mobiele apparaat, krijg je de weergave Albums te zien. In deze weergave verschijnen kleine miniaturen voor al je verzamelingen in een lange, verticale kolom of in twee kolommen naast elkaar, als je een tablet gebruikt (zie afbeelding).

# TIP: Foto's automatisch toevoegen

Alle foto's die al op je mobiele apparaat staan, kun je automatisch aan een album toevoegen door eerst te tikken op de drie punten rechts van de albumnaam en dan op **Autom. toev.** (van Automatisch toevoegen).





# Stap twee:

Om de foto's in een album (verzameling) te bekijken, tik je op een miniatuur, waarna de standaardweergave Raster wordt getoond (zie afbeelding). Je wijzigt het formaat van de miniaturen in de rasterweergave door je vingers samen te knijpen of te spreiden om in of uit te zoomen. Maar de vingerbewegingen om een miniatuur groter of kleiner te maken, luisteren nogal nauw, dus kan het enkele pogingen kosten voordat ze doen wat je wilt (geen idee waarom dit zo is, maar dit is wat mij op meerdere mobiele apparaten overkwam, dus ga ik ervan uit dat het nu eenmaal zo is).







Er zijn in feite twee verschillende rasterweergaven: de standaardweergave Geen (die je bij stap twee ziet) en de weergave Segmentatie (zie afbeelding hiernaast), waarin de foto's op datum of tijd worden opgedeeld. Om de weergave Segmentatie te openen, tik je eerst op de drie punten rechtsboven, tik je daarna in de vervolgkeuzelijst op **Segmentatie** en tenslotte op de weergave van jouw voorkeur (tik nog een keer op de drie punten om de vervolgkeuzelijst weer te verbergen). Je kunt je foto's automatisch opdelen, per jaar, per maand, per dag en per uur waarop de foto's zijn gemaakt of op vlag, sterwaardering of bestandstypen (zie inzet).

#### **TIP: Miniaturen opnieuw ordenen**

Wil je de volgorde van je foto's in de weergave Geen wijzigen, tik dan op de drie punten rechtsboven, tik op Sorteren op, tik daarna op Aangepast en tik tenslotte rechts daarvan rechtstreeks op Bewerken. Het scherm Sorteren verschijnt in beeld waarin je de foto's door te tikken en slepen op de gewenste plek kunt zetten (het lijkt een heleboel werk om dit voor elkaar te krijgen, maar het is niet anders).

### Stap vier:

De mobiele versie van Lightroom biedt geen ondersteuning voor de verzamelingssets die je in Lightroom Classic hebt gemaakt, maar je kunt er wel een mobiele versie van maken die zich precies als een verzamelingsset gedraagt, alleen dan met een andere naam. In de mobiele Lightroom-app heet dat een 'map'. Je kunt albums naar deze mappen slepen, net als bij verzamelingssets op je desktopcomputer. Om een map te maken, klik je rechts naast Albums op de knop + (plusteken) en tik je daarna in het snelmenu Nieuwe maken op Map. Tik vervolgens op de drie punten rechts van de albumnaam, tik op Verplaatsen naar, tik vervolgens op de nieuwe map in het scherm Bestemming en tik ten slotte rechtsboven op Verplaatsen. Heb je een verzamelingsset die je mobiel wilt gebruiken, maak dan eerst een map in de mobiele Lightroom-app en na de synchronisatie plaats je het album erin.

Wordt vervolgd

### Stap vijf:

Het is mogelijk allerlei verborgen gegevens weer te laten geven op de miniaturen in de weergave Raster; tik met twee vingers op het scherm om de verschillende weergaven te doorlopen. Je ziet bijvoorbeeld standaard een klein schild met het bestandstype (Raw, JPEG, etc.) rechtsboven in de miniatuur. Tik er met twee vingers op om te zien of er vlaggen of sterren aan de foto's in dit album zijn toegekend. Tik nogmaals met twee vingers voor de opnamedatum en -tijd, pixelafmetingen en bestandsnaam van elke foto. Tik je nog een keer met twee vingers, dan wordt het diaframa, de ISOwaarde en sluitertijd van elke foto getoond (zie afbeelding). Nog een keer met twee vingers tikken toont aanwezige 'vind-ik-leuks' of opmerkingen bij de foto's (hierover lees je verderop meer) en een laatste keer met twee vingers tikken verbergt alle gegevens, zodat alleen de miniaturen in beeld blijven (dit is mijn instelling, want ik wil foto's in plaats van informatie, maar misschien ben jij wel anders).



#### Stap zes:

Wil je een foto aan je bestaande album toevoegen, tik dan rechtsonderaan op de knop Foto's toevoegen om een foto van je filmrol toe te voegen (of van alle foto's die je in Lightroom Mobile hebt gesynchroniseerd) of tik op de cameraknop om een foto te maken met de ingebouwde camera van Lightroom Mobile (de foto wordt dan aan het momenteel zichtbare album toegevoegd).







# Stap zeven:

Om een foto groter te maken, tik je erop om hem in de weergave Loep te tonen die je hiernaast ziet. Tik nog een keer op de foto om alle extra gegevens en werkbalken uit beeld te halen, zodat alleen de foto op het volledige scherm wordt getoond. Tik nog een keer op de foto om naar de standaardweergave Loep terug te keren. Doe het volgende om een filmstrip met de overige foto's van je album onder in beeld te tonen:

*iPad*: Tik op de knop Filmstrip rechtsonder in beeld.

Android-tablet: Tik op de knop met de ster rechtsonder in beeld.

*iPhone/Android-telefoon:* Tik eerst linksboven op de de knop Bewerken en dan op Classificeren.

# TIP: De metagegevens van je foto's tonen

Wil je alles te zien krijgen, van copyrightgegevens tot titel, bijschrift en bestandsinformatie? Op een telefoon tik je rechtsboven op de drie puntjes en vervolgens op Weergaveopties. Op een iPad/ Android-tablet tik je rechtsonder op de ronde knop met'i.

# Stap acht:

Wil je foto's van album naar album kopiëren of verplaatsen of foto's uit een album of helemaal verwijderen, tik dan in de weergave Raster rechtsboven op de knop Meer acties (de drie punten) en dan in de vervolgkeuzelijst op Selecteren. Vervolgens tik je op de foto's om ze te selecteren. (Je selecteert er meerdere door ze een voor een aan te tikken of met je vinger over de foto's heen te slepen.) Na de selectie kies je in de werkbalk onder in het scherm een actie. Om ze verplaatsen, tik je op Verplaatsen. Tik nu in de lijst Bestemmingen op het vakje naast het album waar je ze naartoe wilt verplaatsen en tik op Verplaatsen. Om het verplaatsen (of kopiëren) te annuleren, tik je linksboven op de 'X'. De andere functies (Verwijderen en Toevoegen) werken op vergelijkbare wijze. Opmerking: Verwijderen uit Album verwijdert de foto('s) hier en uit de verzameling in Lightroom Classic, maar laat het oorspronkelijke bestand ongemoeid, dat blijft gewoon in zijn map op je computer staan.

# Vlaggen en sterren aan je foto's toekennen

Het is in de mobiele versie van Lightroom een stuk leuker om vlaggen en sterclassificaties toe te kennen dan in de desktopversie van Lightroom. Bovendien is het gewoon prettig om na een drukke dag fotograferen je op de bank te installeren met een glas Chablis (eh, ik bedoel bronwater of thee... dat is het... thee) en langs je foto's te vegen om je favorieten te markeren.

#### Stap een:

In het deelvenster Classificeren markeer je foto's met vlaggen en sterren. Je opent het door eerst op een foto te tikken om de weergave Loep te openen en dan doe je het volgende:

*iPad/Android-tablet:* Tik op de knop met de ster (rood omcirkeld in de afbeelding) rechtsonder in beeld.

*iPhone/Android-telefoon:* Tik linksboven op de knop Bewerken (rechts van de pijlknop) en tik op **Classificeren**.

Hierdoor verschijnt een rij sterren en een vlag (twee vlaggen bij een iPad/Android-tablet, zoals je hiernaast onder de Filmstrip ziet) waarop je kunt tikken om een sterwaardering of een vlagmarkering aan de foto te geven (of om een vlag Geweigerd in te stellen), maar het kan ook sneller met de zogenoemde 'Snelle classificatie.'





#### Stap twee:

Om een foto met een vlag te markeren, veeg je omhoog of omlaag aan de *rechterkant* van het scherm, waardoor een snelmenu in het midden verschijnt waarin je een type vlag (Keuze, Geen vlag of Geweigerd) kunt selecteren (zie afbeelding). Een sterwaardering stel je in door aan de *linkerkant* van het scherm omhoog of omlaag te vegen, waardoor een snelmenu in het midden van het scherm verschijnt met 5 sterren (zie inzet). Stop gewoon bij de ster die je wilt instellen. Veeg hierna naar rechts voor de volgende foto en herhaal dit proces. Dit is een hele snelle manier om door je foto's te scrollen.





Om alleen de met een vlag (of met sterren) gemarkeerde foto's te bekijken, tik je eerst op de knop met de pijl naar links (linksboven) om naar de weergave Raster terug te keren. Tik dan rechtsboven op de knop met de trechter; er verschijnt dan de vervolgkeuzelijst Filteren op met diverse filters. Op de tweede plaats in de lijst zie je het filter voor de vlagopties Keuze (met het aantal met vlag gemarkeerde foto's), Geen vlag (met het aantal foto's zonder vlag) en Geweigerd (met het aantal afgewezen foto's, waarvan ik hoop dat het er niet veel zijn, want anders moeten we het ergens anders over hebben, maar ik dwaal af). Tik op een ervan om de bijbehorende foto's in beeld te brengen. Bovenaan in het menu staat het filter voor foto's met een sterwaardering; tik op het aantal sterren waarvan je de bijbehorende foto's wilt bekijken (hopelijk tik je op de vijfde ster omdat je zo veel schitterende foto's hebt). Om de filters uit te schakelen, tik je nogmaals op een van de vlagopties of op de eerste ster bij de sterwaarderingen om alle foto's in het album weer te tonen of tik je in het overzicht linksbovenin op een filter of rechtsbovenin op de X.

#### **Stap vier:**

Wil je de met een vlag gemarkeerde foto's of je vijfsterrenfoto's in een apart album plaatsen, dan zet je eerst het filter Keuze (of het sterrenfilter) aan, tik je vervolgens op de drie punten rechtsboven, kies je **Selecteren** in de vervolgkeuzelijst en tik je op de foto's om ze te selecteren of tik je op het selectievakje rechtboven in beeld. Tik hierna onder in beeld op de knop Toevoegen om de bestemming te kiezen. Het venster Bestemming met al je albums verschijnt dan links in beeld, waarin je op de knop + (plusteken) rechtsboven tikt en in de vervolgkeuzelijst Nieuwe maken de optie Album kiest. Geef het nieuwe album een naam, tik op OK en tik dan rechtsboven in de lijst op Toevoegen om de gemarkeerde foto's aan het nieuwe album toe te voegen. Tik je linksboven op de knop Albums (het boekenplankje), dan keer je terug naar de weergave Albums en vind je het nieuwe album in de alfabetische lijst terug.

# Foto's mobiel bewerken

Goed nieuws: je weet dit allemaal al, want je werkt met dezelfde schuifregelaars, die dezelfde dingen doen, met dezelfde berekeningen achter de schermen. De interface ziet er iets anders uit als je het scherm horizontaal houdt (het lijkt op Lightroom Classic, met deelvensters en schuifregelaars aan de rechterkant), dan als je hem rechtop houdt (dan krijg je een mobiel uiterlijk, met schuifregelaars onderaan), maar de resultaten blijven natuurlijk hetzelfde.

#### Stap een:

Tik op de foto die je wilt bewerken om de weergave Loep te openen en doe het volgende:

*iPad/Android-tablet:* Tik op de knop Bewerken rechtsboven in beeld (rood omcirkeld in de afbeelding) om het deelvenster Bewerkingen aan de rechterkant te openen.

*iPhone/Android-telefoon:* Tik linksboven op de vervolgkeuzelijst (rechts van de knop Terug) en tik dan op **Bewerken** waarna een rij knoppen onder in beeld verschijnt. Kantel je de telefoon, dan worden de knoppen aan de rechterkant van het scherm getoond en lijkt alles meer op Lightroom Classic.



#### Stap twee:

De kleurprofielen en creatieve profielen (zie hoofdstukken 5 en 7) zijn ook beschikbaar in Lightroom Mobile. Tik bij Profiel op de knop Bladeren om door de profielen te bladeren. Net als in Lightroom Classic tonen de miniaturen een voorbeeld van je foto met toegepast profiel. Er is geen voorvertoning bij de foto; tik op een foto om het profiel toe te passen. Bevalt het resultaat niet, dan tik je op een ander profiel. Vind je ze geen van alle mooi, dan tik je op knop Ongedaan maken (de gebogen pijl naar links) rechtsboven in beeld (rood omcirkeld). Je schakelt op een andere verzameling profielen over door op een andere set te tikken of door het menu bovenaan te openen waarin je dezelfde sets als in Lightroom Classic kunt kiezen. Met de schuifregelaar Hoeveel onder de foto pas je de intensiteit van het effect aan.







Adobe heeft de volgorde van de schuifregelaars in het deelvenster Bewerkingen aangepast, zodat ze beter op elkaar zijn afgestemd. Elk onderdeel (of elke knop, op een telefoon) waar je op tikt, leidt naar een andere verzameling schuifregelaars. Tik je bijvoorbeeld op Licht (of op de knop met een zonnetje), dan verschijnen schuifregelaars die van invloed zijn op licht (Belichting, Contrast, Hooglichten, Schaduwen, Witte tinten en Zwarte tinten, zie afbeelding). Bovenaan in dit deel staat de knop Curven. Tik gewoon langs de diagonale lijn om een punt aan de curve toe te voegen en sleep vervolgens omhoog om de kleurtinten in dat gebied lichter te maken of omlaag om ze donkerder te maken. Dubbeltik op een punt om hem uit de curve te verwijderen.

# Stap vier:

Een van mijn favoriete functies van Lightroom Classic is ook beschikbaar in Mobile, alleen een beetje verstopt: de mogelijkheid om een waarschuwing te krijgen als er detailverlies in de hooglichten is. Deze waarschuwing is beschikbaar bij het aanpassen van de Belichting, Contrast, Hooglichten, Schaduwen, Witte tinten en Zwarte tinten door twee vingers op de schuifrelaar te plaatsen die je aanpast. Het beeld wordt dan zwart en alleen de delen met detailverlies in de hooglichten worden getoond. Doordat de hoeveelheid bij Witte tinten te hoog is ingesteld, treedt hier detailverlies op bij de huid in het rode kanaal en in alle drie de kanalen op het voorhoofd, wat tot behoorlijke schade leidt, waardoor ik weet dat ik een lagere hoeveelheid Witte tinten (of Hooglichten) moet gebruiken om het detailverlies te vermijden.

Wordt vervolgd

### Stap vijf:

De sterk verbeterde knop Automatische instellingen is nu ook beschikbaar in Mobile (hij staat rechtsboven in het deelvenster Bewerkingen. Op een telefoon lijkt de knop op een foto met sterretjes aan de rechterbovenkant). Tik er één keer op en als het uiterlijk je niet bevalt, tik je op de knop Ongedaan maken bovenaan om de wijzigingen terug te draaien (zoals in dit geval, waar het resultaat niet goed is, in ieder geval niet voor nabewerkingen voor dit type foto).

# TIP: Vergeet de knop Ongedaan maken niet

Maak je een vergissing, dan tik je op de knop Ongedaan maken (de naar links gebogen pijl) rechtsboven in beeld (rood omcirkeld) om je laatste handeling ongedaan te maken. Gelukkig kun je er keer op keer op tikken om je laatste stappen terug te draaien.



#### Stap zes:

Om de witbalans aan te passen, tik je op Kleur (de knop lijkt op een thermometer) om de schuifregelaars Temparuur, Kleurtint, Levendigheid en Verzadiging in beeld te brengen. Bovenaan in dit onderdeel staat een vervolgkeuzelijst met voorinstellingen voor de witbalans (dit is een lange lijst als je in Raw fotografeert en een korte als je JPEG gebruikt). Je hebt de beschikking over het vertrouwde gereedschap Witbalans selecteren (zie bladzijde 137): hij staat rechts van de vervolgkeuzelijst WB. Tik erop voor een vergrootglas dat je over de foto kunt verplaatsen. De wijzigingen worden direct in de foto getoond, waardoor je precies weet waar je aan toe bent tijdens het slepen en loslaten. Zie je een deel waar de witbalans goed is, dan tik je op het vinkje van het vergrootglas om hem terug te sturen. Om te annuleren, tik je nog een keer op de pipetknop.







# Stap zeven:

In het gedeelte Kleur staat ook de knop B&W waarmee je een foto naar zwart-wit kunt converteren, al kan ik dit niet aanbevelen, want het resultaat is erg vlak. Gebruik in plaats van deze knop de Zwart-Witprofielen in de lijst met profielen (zie stap twee). Rechts van de knop B&W staat de knop Kleurmix waarmee je de schuifregelaars voor Kleurtoon, Verzadiging en Luminantie in beeld brengt om de individuele kleuren van een foto aan te passen. (Opmerking: Nadat je op de knop Kleurmix hebt getikt, vind je hier ook de Rechtstreekse aanpassingsgereedschap, oftewel 'RAG' voor intimi. Je vindt hem bovenaan in het gedeelte Kleurmix: tik erop om hem te activeren en sleep dan over het deel van de foto met de kleur die je wilt aanpassen.)

#### **TIP: Herstellen en opnieuw beginnen**

Heb je er een puinhoop van gemaakt en wil je weer opnieuw beginnen, dan tik je onder de deelvensters op de knop Herstellen (de naar links wijzende pijl met een streep eronder). Er verschijnt dan een vervolgkeuzelijst waarin je aangeeft hoeveel je wilt herstellen: tik op Aanpassingen als je alleen de aanpassingen wilt terugdraaien, tik op Alles om naar de originele foto terug te keren, tik op Tot importeren om terug te gaan naar het uiterlijk toen je de foto de eerste keer in Lightroom Mobile opende (waardoor alle bewerkingen in Mobile ongedaan worden gemaakt, maar niet die in Lightroom Classic); of tik op Tot openen om de foto te herstellen tot de manier waarop hij er de laatste keer dat je hem opende uitzag.

#### Stap acht:

In het gedeelte Effecten vind je schuifregelaars als Helderheid, Nevel verwijderen en Vignet die op dezelfde manier werken als in Lightroom Classic. Je vindt hier ook een knop voor het toevoegen van kleureffecten met Gesplitste tinten (hoort die niet in het gedeelte Kleur thuis?). Tik op Details voor schuifregelaars voor Verscherpen die je ook in Lightroom Classic gebruikt (zie afbeelding), samen met de schuifregelaars voor Ruisreductie. Alles wat je hier ziet, ken je dus al.

Wordt vervolgd

#### Stap negen:

Naast alle schuifregelaars hebben ook drie van de spannendste aanpassingspenselen en -filters hun weg gevonden naar Mobile (Aanpassingspenseel, Gegradueerd filter en Radiaalfilter). Het is erg leuk ze met je vinger toe te passen. Tik je op de ronde knop Selectieve bewerkingen (met de ronde stippellijn eromheen, rood omcirkeld in de afbeelding) dan verschijnt een grote + (plusteken) in de linkerbovenhoek van het scherm. Tik op die knop voor de drie aanpassingsgereedschappen. Tik daarna op het gewenste gereedschap (hier gebruiken we Aanpassingspenseel) om een menu aan de linkerkant te openen waarin je de penseelgrootte, doezelaar (zachtheid) en stroom kunt instellen. Kies er een en sleep omhoog of omlaag om de instellingen aan te passen.

#### **TIP: Een Voor/Na-weergave tonen**

Om het uiterlijk van je foto voor bewerkingen te bekijken, druk je met je vinger op de foto (de tekst 'Voor' verschijnt dan bovenin).



#### Stap tien:

Nadat je met een van deze gereedschappen op je foto hebt getikt, moet je de aanpassing op je selectie toepassen, dus tik op de aanpassing die je wilt verrichten (Licht, Kleur, Effecten en dergelijke) en teken vervolgens met je vinger om een deel aan te passen (gebruik je Gegradueerd filter, dan kun je tikken en omlaag slepen met je vinger en bij Radiaalfilter tik en sleep je naar buiten voor meer licht). Er verschijnt een markering op de plek waar je als eerste hebt getikt. Druk je met je vinger op die markering, dan verschijnt een menu met opties, bijvoorbeeld om tijdens het tekenen een masker te tonen, om de penseelbewerkingen te dupliceren of om de penseelbewerkingen volledig te verwijderen. Klik op de knop Gereed als je klaar bent met je bewerkingen (of op de knop met het vinkje op een telefoon) en je ze wilt doorvoeren of op Annuleren (of de kleine 'X') om de bewerkingen weer te verwijderen.







# Stap elf:

Tik je op de knop Voorinstellingen (twee overlappende cirkels, rood omcirkeld in de afbeelding), dan krijg je toegang tot een voorraad voorinstellingen van de module Ontwikkelen met een klein voorbeeld ernaast. Deze voorinstellingen zijn met één tik toe te passen. Bevalt het uiterlijk, dan tik je op de knop Gereed (of op de knop met het vinkje) en klaar! Er zijn zeven soorten voorinstellingen: Kleur, Creatief, Zwart-Wit, Curve, Korrel, Verscherpen en Vignet; het enige wat je hoeft te doen, is er één aantikken en dan op de knop Gereed tikken om deze toe te passen. Na het toepassen van een voorinstelling is het natuurlijk nog steeds mogelijk aanpassingen te maken met de schuifregelaars (Belichting, Contrast enzovoort). Opmerking: Het is op dit moment nog niet mogelijk aangepaste voorinstellingen die je in Lightroom hebt gemaakt of hebt gekocht te importeren in Lightroom Mobile. En nee, daar kan ik niets aan doen.

#### **Stap twaalf:**

In sommige gevallen is het mogelijk voorinstellingen te 'stapelen': de effecten van de een op een ander te leggen. Een goed voorbeeld hiervan is voorinstellingen voor een vignet (om de buitenste randen van de foto donkerder te maken), ruis (om de foto korrelig te maken) of voor Curve-aanpassingen. De reden dat dit kan, is dat de meeste hiervan geen gebruikmaken van de schuifregelaars Gesplitste tinten of Kleurmix of van een van de andere opties die mogelijk gewijzigd worden als je een andere voorinstelling toepast. Als je bijvoorbeeld eerst een voorinstelling Zwart-Wit en vervolgens een voorinstelling Kleur toepast, dan wordt het zwart-wit door kleur vervangen. Maar als je ruis of een vignet toepast, dan wordt dit aan een eerdere voorinstelling toegevoegd, want die maken geen gebruik van dezelfde schuifregelaars. Hiernaast heb ik eerst de Zwart-Witvoorinstelling Zwartwit Zacht gebruikt. Daarna heb ik in de overlay op de voorinstellingen Korrel getikt en Normaal toegevoegd om een korrelige filmuitstraling te bereiken.

Wordt vervolgd

### **Stap dertien:**

Je vindt hier ook een van de krachtigste tijdsbesparingen uit Lightroom Classic: de knop Toepassen van vorige foto. Hiermee pas je de wijzigingen die je bij een vorige foto hebt toegepast met één tik op de huidige foto toe (erg handig en supersnel!). Om er gebruik van te maken, pas je eerst een foto naar wens aan, open je de Filmstrip, veeg je naar de foto waar je deze aanpassingen op wilt uitvoeren en tik je erop. Tik vervolgens in het deelvenster Bewerken op de knop Vorige (de twee schuifregelaars met een naar rechts wijzende pijl) om een vervolgkeuzelijst te openen (zie afbeelding), waarin gevraagd wordt of je alleen de algemene kleurtintbewerkingen die je hebt uitgevoerd wilt toepassen of alles wat je met de vorige foto hebt gedaan, zoals bijsnijden, roteren en dergelijke. Nadat je een keuze hebt gemaakt, worden de bewerkingen direct toegepast.

#### **Stap veertien:**

Er is nog een manier om de bewerkingen die je op een foto hebt toegepast ook op een andere foto toe te passen (of op een reeks andere foto's): je kunt bewerkingen ook letterlijk kopiëren en plakken. Nadat je de bewerkingen die je wilt kopiëren hebt toegepast, tik je op de drie punten rechtsboven (rood omcrikeld) en kies je **Instellingen kopieren** in de dan verschijnende vervolgkeuzelijst. Schakel de instellingen die je wilt gebruiken in het dialoogvenster Instellingen kopiëren in en tik op OK. Ga naar de foto waar je deze instellingen op wilt toepassen en kies **Instellingen plakken** in de vervolgkeuzelijst. Meer hoef je niet te doen. Je kunt de instellingen naar net zo veel foto's plakken als je wilt.









# **Stap vijftien:**

Bij een foto met lensproblemen pas je een lenscorrectieprofiel toe door te tikken op Optica (de knop in de vorm van een lens) en daarna Lenscorrecties inschakelen in te schakelen. Er wordt dan een ingebouwd lensprofiel geselecteerd voor jouw specifieke merk en model lens (als die beschikbaar is). Wordt die niet aangetroffen, dan heb je pech. Of niet, zoals je bij de volgende stap leest.

# **Stap zestien:**

Tik op de knop Geometrie (die er nogal... geometrisch uitziet) voor de functies van Upright, geautomatiseerde reparaties met één tik voor veelvoorkomende lensproblemen (zoals achteroverleunende gebouwen of zaken die niet horizontaal zijn uitgelijnd). Upright repareert zelfs een scheve foto voor je. Er staan handmatige schuifregelaars in dit deelvenster (Vervorming, Verticaal, Horizontaal, Roteren en Verhouding, net als in Lightroom Classic), maar bovenaan, rechts van Upright, zie je 'Uit'. Tik hierop voor het menu Upright (Met hulplijn, Auto, Vlak, Verticaal enzovoort; zie bladzijde 252 voor meer informatie over de Upright-functies). In dit menu vind je ook Met hulplijn, waarmee je lijnen kunt tekenen langs delen van de foto die recht horen te zijn (hier lees je meer op bladzijde 256). Deze functie werkt erg goed op mobiele apparaten; het voelt natuurlijker aan dan op een computer. Je kunt maximaal vier lijnen tekenen; bevalt het resultaat niet, dan tik je gewoon op de knop met het prullenbaksymbool. Ben je tevreden over het resultaat, dan tik je op de knop Gereed. Zo eenvoudig is het.. Bovenaan in het deelvenster staat de knop Uitsnijden behouden waarmee automatisch de witte delen worden weggesneden die kunnen ontstaan na het toepassen van Upright of Upright met hulplijnen (ik laat deze optie meestal aan, want je bespaart er veel tijd mee).

# **Bijsnijden & roteren**

Als er iets is wat uitstekend op een mobiel apparaat werkt, dan is het wel bijsnijden. Ik denk dat ik er hier zelfs de voorkeur aan geef boven Lightroom Classic. Het gaat snel en intuïtief en je kunt zo ongeveer alles doen wat ook op een computer mogelijk is. Toch lijkt het op een mobiel apparaat sneller en eenvoudiger te gaan. Ik weet zeker dat het jou ook gaat bevallen.

#### Stap een:

Om een foto uit te snijden, tik je eenvoudigweg op de knop Uitsnijden. Er verschijnt dan een uitsnijdkader rond de volledige foto (zoals in de afbeelding) en het deelvenster Uitsnijden en roteren verschijnt in beeld (op een telefoon verschijnt een rij knoppen aan de onderkant of langs de zijkant, afhankelijk van de stand van je telefoon). Hier vind je alle uitsnijdopties die ook in Lightroom Classic aanwezig zijn.



#### Stap twee:

Wil je een van de voorinstellingen met vaste verhoudingen toepassen (1 x 1 Vierkant, 4 x 3, 16 x 9 en dergelijke), dan tik je eerst op de vervolgkeuzelijst Verhouding (of op de knop met de gestapelde vierkanten op een telefoon) en dan op een van de voorinstellingen om je foto in dat formaat uit te snijden. In de afbeelding hiernaast tikte ik op **16 x 9** om het selectiekader met de nieuwe verhoudingen aan te passen. De delen die worden weggesneden zijn nog steeds zichtbaar; ze worden donkergrijs weergegeven (hier zie je dat bij deze verhouding een horizontale balk aan de onder- en bovenkant verdwijnt). Na het toepassen van een kader kun je de foto naar de gewenste positie slepen.

#### TIP: Het uitsnijden ongedaan maken

Dubbeltik binnen het selectiekader als je wilt terugkeren naar de oorspronkelijke, niet-bijgesneden foto.







Naast de vaste verhoudingen kun je ook zelf de gewenste breedte en hoogte instellen met het slotje. Je bent dus niet afhankelijk van een voorinstelling. Tik eerst op deze knop om hem te ontgrendelen en dan op een hoek of zijkant van het uitsnijdkader en sleep het naar de plek waar je het wilt plaatsen, onafhankelijk van de andere drie zijden (dit werkt op dezelfde manier als bij het slotje van het gereedschap Uitsnijdbedekking in Lightroom Classic). Hier heb ik de functie ontgrendeld en de zijden van het selectiekader naar de gewenste posities gesleept. Tik je in het gedeelte Afbeelding roteren en spiegelen op de knop Horizontaal spiegelen (met twee horizontale driehoeken), dan wordt de foto horizontaal gespiegeld (zoals in de afbeelding: de arm bevindt zich nu aan de rechterkant in de foto) en tik je op de knop Verticaal spiegelen (met twee verticale driehoeken) dan wordt je foto in verticale richting omgedraaid.

#### TIP: De uitsnijdbedekking wijzigen

Als je het gereedschap Uitsnijden selecteert, kun je het tijdelijk een regel-van-derdenraster laten tonen door met twee vingers in het selectiekader te tikken.

#### Stap vier:

Wil je de foto in het selectiekader roteren, dan houd je je vinger buiten het kader ingedrukt en sleep je omhoog of omlaag om de foto in het kader te draaien (het beeld wordt dus gedraaid in plaats van het selectiekader). Hiernaast heb ik buiten het selectiekader getikt en gesleept om haar een beetje naar links te draaien.

# **TIP: Het uitsnijden andersom doen**

Het uitsnijden wordt standaard breed toegepast (liggend), maar als je dezelfde verhouding hoog wilt toepassen (staand), dan tik je op de knop met de rechthoek en omhoog (of omlaag) wijzende pijl in het gedeelte Verhouding (of in de linkerbovenhoek) om de verhoudingen te verwisselen.

# Je Lightroom-albums op internet met anderen delen

Synchroniseer je albums (verzamelingen) uit Lightroom Classic, dan verschijnen ze niet alleen op je telefoon en/of tablet, maar ook op een speciale privéwebsite (waar alleen jij toegang toe hebt). Het voordeel van 'Lightroom Web' is dat dit je in staat stelt je albums met een vriend te delen (of met een heel publiek op social media, als je dat wilt). Bovendien heb je de beschikking over veel interessante opties en functies.

#### Stap een:

Dit is weliswaar een uitbreiding van Lightroom Mobile (want er worden een of meer albums [verzamelingen] van je desktop gesynchroniseerd), maar je zoekt er geen toegang toe in de versie Mobile, je opent het in een webbrowser op je desktop (technisch gezien is het natuurlijk mogelijk een browser op je telefoon of tablet te gebruiken, maar daar heb je al toegang tot de albums op je mobiele apparaat). Voor een overzicht van je gesynchroniseerde albums ga je in Lightroom Classic naar het menu Help en kies je **Uw gesynchroniseerde verzamelingen weergeven op het web** (zie afbeelding). Zie je deze optie niet in het menu Help, ga dan naar http://lightroom.adobe.com.

lelp		
	Zoek	
	Nieuwe functies Lightroom Classic CC Help Lightroom Classic CC Zelfstudie	F1
	Lightroom Classic CC Online	
	Systeeminfo	
	Mijn account beheren Afmelden (MARC@FONTLINE.NL) Updates	
	Informatie over Lightroom CC Lightroom CC-tips	
	Uw gesynchroniseerde verzamelingen weergeven op	het web 📐
	Tips voor de module Bibliotheek Help voor de module Bibliotheek Sneltoetsen voor de module Bibliotheek	て第/ 第/
	Plug-inopties	•

#### Stap twee:

Je webbrowser wordt geactiveerd en toont Lightroom Web (je foto's zijn met een wachtwoord beveiligd, dus misschien moet je je met je Adobe ID en wachtwoord aanmelden). Hier krijg je op internet al je gesynchroniseerde albums te zien. Maar wat kun je hiermee? Delen! Hierdoor is het heel eenvoudig je albums aan anderen te laten zien. Stel dat je foto's hebt gemaakt van een voetbalwedstrijd van je dochter en de opnamen met de andere ouders wilt delen. Je kunt het album dan individueel delen (door alle ouders een e-mailbericht of appje te sturen) of openbaar (door het album rechtsreeks te delen via Facebook, Twitter of Google+).





Delen inschakelen		
Auteur: Scott Kelby		
https://adobe.ly/2MbIJA2		
<div class="lr_embed" style<="" td=""></div>		
Downloads toestaan		
Metadata tonen		
Locatie tonen		
「四日日		

Je deelt een album door erop te klikken en dan boven aan de pagina op Delen te klikken (zie afbeelding). Er verschijnt dan een venster met de schakelaar Delen inschakelen. Zet deze schakelaar aan.

# Stap vier:

Je kunt bij Delen verschillende instellingen regelen. Bij Koppeling staat het webadres van het album. Klik op de knop met het klembord rechts van het webadres om het in het geheugen op te slaan, zodat jij de koppeling naar de webpagina aan een vriend, familielid of klant kunt sturen. Om openbaar te delen, klik je op de knoppen Facebook of Twitter. Eronder zie je opties voor het getoonde album: je kunt downloads toestaan (bij de foto's van de voetbalwedstrijd van een jeugdelftal kunnen andere ouders dan lageresolutiefoto's van hun kinderen downloaden); metagegevens bij elke foto tonen, zoals diafragma, sluitertijd, camera-informatie en dergelijke en de locatie als ingesloten gps-data toevoegen. Wil je alleen de met een vlag gemarkeerde foto's, foto's zonder vlag of de afgekeurde opnamen tonen, dan klik je op de betreffende vlag. Ik ben trouwens op zoek naar fotografen die hun afgekeurde opnamen met anderen delen. Dat lijkt me een uitstekend onderwerp voor een psychologische studie.

Wordt vervolgd

# Stap vijf:

lemand die het webadres in zijn browser invoert, krijgt zoiets als hiernaast te zien. Door op een foto te klikken, wordt die groter weergegeven; met de pijltoetsen van het toetsenbord kan men door de foto's gebladeren en met de knop Presentatie in de rechterbovenhoek wordt een diavoorstelling gestart, voorzien van overgangen. De opties voor de diavoorstelling kies je door in de weergave Foto's op de drie puntje in de rechterbovenhoek te klikken, vervolgens Presentatie-instellingen te kiezen en in het dialoogvenster Presentatie-instellingen je wensen in te stellen. Bekijkt iemand een grotere foto (zoals bij de volgende stap), dan krijgt hij aanwezige metagegevens of gps-info te zien door te klikken op de kleine knop met de 'i' aan de rechterkant van de pagina. Er verschijnt dan een deelvenster met de toepasselijke gegevens. Veel meer is niet mogelijk: mensen kunnen je foto's in hun webbrowser bekijken. Misschien is dit genoeg.



#### Stap zes:

Wil je dat de persoon/klant waarmee je het album hebt gedeeld zijn favoriete foto's kan markeren of in staat is opmerkingen toe te voegen over een specifieke foto, dan moet hij een Adobe-account hebben (met gebruikersnaam en wachtwoord). Gelukkig is zo'n account gratis, dus kan hij er zich voor aanmelden. Ik heb een aparte account gemaakt voor mijn klanten (gewoon één algemene account voor al mijn klanten, zoiets als access@KelbyPhoto.com, met een eenvoudig wachtwoord, bijvoorbeeld 'klant'). Het zijn geen bankgegevens, dus je hoeft geen ingewikkelde wachtwoorden in te stellen. Aangezien klanten alleen de fotosessie te zien krijgen die ik op een webadres deel, kunnen ze allemaal gebruikmaken van dezelfde gebruikersnaam en hetzelfde wachtwoord. Nadat ze zijn ingelogd, kunnen ze op een knop met een hartje klikken als een foto bevalt en als ze opmerkingen willen achterlaten, klikken ze op de opmerkingsknop (beide linksonder). De opmerkingen verschijnen ook in Lightroom Classic.







#### Stap zeven:

Als iemand waar je een album mee hebt gedeeld een foto als favoriet markeert of een opmerking achterlaat, dan verschijnt in Lightroom Classic een geel symbool bij de verzameling (er verschijnt ook een miniatuur bij de foto, rood omcirkeld in de afbeelding). Om de opmerking te lezen (of om te reageren), ga je naar het deelvenster Opmerkingen aan de rechterkant van de module Bibliotheek (zie afbeelding).

### **TIP: Foto's in Web bewerken**

Het is ook nog mogelijk bewerkingen uit te voeren in Lightroom Web; de aanpassingen van het deelvenster Standaard zijn gewoon online beschikbaar. Klik op een foto om hem te selecteren en klik dan op de knop Deze foto bewerken linksboven en rechts van het venster verschijnen de schuifregelaars om de foto te bewerken.

### Stap acht:

Wil je in plaats van een album te delen gebruikmaken van de functie Een nieuw gedeeld item maken (zodat je tekst kunt toevoegen om een verhaal te vertellen aan familie en vrienden, bijvoorbeeld over je vakantie), dan klik je in het albumvenster rechtsboven op Meer acties (de drie punties) en vervolgens op Een nieuw gedeeld item maken, geef je het verhaal een titel en kies je een coverfoto. Adobe heeft goed werk geleverd door knoppen te bieden om tekst in te voeren, dus daar zul je geen problemen mee hebben, al is het niet direct duidelijk hoe je een scheidingslijn toevoegt tussen foto's, zodat je ze van elkaar kunt scheiden om meer tekst toe te voegen. Plaats je de cursor tussen twee foto's, dan verschijnt een opening, net alsof de foto's een deur openhouden voor een kleine + (plusteken, zoals in de afbeelding). Klik erop voor een scheiding op dat punt, waarna je met een nieuwe tekstknop extra tekst kunt invoeren. Als je klaar bent met het opmaken van je verhaal, zie je aan de linkerbovenkant een link die je kunt delen in een appje, e-mailbericht of via social media.

# Een fotoshoot live delen met een telefoon, tablet of het web

Wat mij betreft is dit een van de fraaiste functies van Lightroom Mobile, die bovendien veel indruk op klanten maakt omdat de technologie erachter zo geavanceerd is. We gaan dingen zo instellen dat je een klant je tablet kunt geven waarop de foto's die je tijdens een fotoshoot maakt direct verschijnen, zodat hij favorieten kan instellen, opmerkingen kan toevoegen en zelfs een link ernaar kan delen met iemand op een andere locatie, zodat die persoon ook een zegje kan doen over het resultaat!

#### Stap een:

Je moet tethered fotograferen, zodat de foto's die je maakt rechtstreeks naar Lightroom Classic worden gestuurd (in dit geval gaan ze naar mijn laptop, maar je begrijpt wat ik bedoel. Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over gekoppeld fotograferen). Hier zie je een foto achter de schermen van een modereportage waarbij de foto's die ik maak rechtstreeks naar Lightroom Classic op mijn laptop gaan. Ik wil mijn klant mijn iPad (of Android-tablet) geven, zodat hij de foto's die ik maak direct te zien krijg, maar ik wil ook zelf bepalen welke opnamen worden getoond (hierover lees je zo meteen meer).



#### Stap twee:

Maak eerst een nieuwe verzameling in Lightroom Classic op je laptop, geef er een naam aan in het dialoogvenster Verzameling maken (Ik heb de naam 'Red Dress Shoot' gebruikt) en markeer het selectievakje Instellen als doelverzameling (erg belangrijk om dit te laten functioneren). Markeer ook het selectievakje Synchroniseren met Lightroom CC (ook erg belangrijk). Dit verhaal over 'doelverzameling' betekent het volgende: als ik tijdens de fotoshoot een foto zie die voor mijn klant geschikt is, dan druk ik op het toetsenbord op de letter **B** om hem naar de iPad van de klant te sturen. De foto wordt dan toegevoegd aan de verzameling (mijn doelverzameling). De klant krijgt alleen mijn beste opnamen te zien, dus geen foto's van het model met gesloten ogen of opnamen waarbij de flitser niet afging. Ik druk alleen op B als ik een goede foto zie.

	Verzameling maken
Naam:	Red Dress Shoot
Locati	e
🔽 В	innen een set verzamelingen
(	Mode 🗘
Opties	
G	eselecteerde foto's opnemen
0	Nieuwe virtuele kopieën maken
🔽 Ir	stellen als doelverzameling
🗹 S	ynchroniseren met Lightroom CC
	Annuleren Maken



Nadat alles is ingesteld, start ik Lightroom CC (Mobile) op mijn iPad en krijg ik mijn nieuwe gesynchroniseerde verzameling te zien (een 'album' in Lightroom Mobile op mijn iPad). Ik tik op dat album en geef het apparaat aan mijn klant of artdirector (of vriend, assistent, gast enzovoort), die op de set aanwezig is, ver verwijderd van de plek waar ik fotografeer (de meeste fotografen hebben liever niet dat iemand over hun schouder meekijkt tijdens een fotoshoot).

# Stap vier:

Vervolgens begin ik met fotograferen en als ik een opname zie die me bevalt (en dus aan de klant wil laten zien), dan draai ik me eenvoudigweg om en tik op de letter B op mijn laptop. Die foto wordt doorgestuurd naar de doelverzameling op mijn laptop, wordt gesynchroniseerd met de iPad die mijn klant in handen heeft, waardoor hij hem rechtstreeks in Lightroom Mobile te zien krijgt. Ik laat de klant (vriend, familielid enzovoort) weten dat hij met een knop onderaan zijn favorieten met een vlag kan markeren. Vind je het om de een of andere reden niet prettig om een klant je iPad/ tablet te geven of beschik je niet over zo'n apparaat, dan kun je gebruikmaken van Lightroom Web (zie bladzijde 426), een gesynchroniseerd album delen en gewoonweg het webadres van het album doorsturen (van de doelverzameling dus). Dit werkt op soortgelijke wijze, al worden de foto's dan in de webbrowser van de klant getoond in plaats van op een iPad. Hier moet de klant op de knop met het hartje klikken in plaats van op de vlag om een foto als favoriet te markeren. Heeft de klant een Adobe ID (bijvoorbeeld van jou gekregen), dan kan hij opmerkingen achterlaten (zie bladzijde 428). Het handige van deze methode is dat de klant het adres kan delen met anderen (bijvoorbeeld op zijn kantoor), zodat ook zij de fotosessie live kunnen volgen in hun webbrowser. Dat is pas cool!

# Geavanceerd zoeken in Lightroom Mobile

Als land, en ook als wereld, zijn we het tegenwoordig niet over veel dingen met elkaar eens, al zijn we het waarschijnlijk wel met elkaar eens dat het, ongeacht onze afkomst, rotwerk is om trefwoorden te maken (ik had dit wat krachtiger willen formuleren, maar je begrijpt wat ik bedoel). Adobe weet dat je er een hekel aan hebt trefwoorden toe te kennen en biedt een trefwoordvrije, magische zoekfunctie waarin je beschrijft wat je zoekt, bijvoorbeeld 'auto's,' 'pizza', of 'de kinderen'. Het gekke is dat deze functie van Adobe Sensei wonderlijk goed werkt.

#### Stap een:

Tik in de weergave Albums op de knop met het vergrootglas in de rechterbovenhoek voor het Sensei-bestuurde zoekvak (zie afbeelding). Nadat je een beschrijving hebt ingevoerd van wat je zoekt, wordt kunstmatige intelligentie gebruikt om visueel te zoeken naar foto's die het object bevatten (geen trefwoorden nodig).

### **TIP: Veilig persoonlijk delen**

Wil je iemand iets op je mobiele apparaat laten zien maar voorkomen dat hij of zij per ongeluk iets toevoegt of verandert (zoals een sterclassificatie of een schuifregelaarbewerking), dan schakel je over op de modus Presentatie voordat je het apparaat uit handen geeft. Alle bewerkingsopties worden dan uitgeschakeld, waardoor je je geen zorgen hoeft te maken dat iets per ongeluk wordt gewijzigd. Tik op de drie punten (...) in de rechterbovenhoek en kies **Presentatie** in de vervolgkeuzelijst. Als je het mobiele apparaat weer terugkrijgt, tik je gewoon op de X in de linkerbovenhoek om de modus Presentatie weer te verlaten.

#### Stap twee:

In dit geval wilde ik al mijn American football-foto's terugvinden, dus typte ik 'football' in het zoekvak en tikte ik op de zoekknop. In letterlijk twee seconden kreeg ik alle foto's te zien die visueel met mijn zoekopdracht overeenkomen, zoals je hiernaast ziet, waarin meerdere football-foto's uit verschillende albums worden getoond.









Nadat de resultaten zijn verschenen (en dit gebeurt bijna direct), kun je ze sorteren. Tik je op de drie punten in de rechterbovenhoek, dan zie je in het menu dat standaard op relevantie wordt gesorteerd. Tik op Sorteren op relevantie om andere sorteeropties te tonen. Kies je bijvoorbeeld sorteren op Vastlegdatum (zoals hier), dan verschijnen de recentste foto's bovenaan. Om deze volgorde om te keren (en dus de oudste foto's als eerste te tonen), tik je op de knop rechts van Vastlegdatum (de omlaag wijzende pijl).

# TIP: Bewaar Raw-foto's die je met de app Camera van Lightroom Mobile hebt gemaakt in de Filmrol

Raw-foto's die je met de camera-app van Lightroom Mobile hebt gemaakt, worden standaard rechtstreeks in Lightroom Mobile opgeslagen in plaats van in de Filmrol (of Galerie) van je smartphone. Wil je een van de Raw-foto's in je Filmrol opslaan (en kennelijk willen veel mensen dit), ga dan als volgt te werk: tik op de foto die je in je Filmrol wilt bewaren en tik dan op de knop Delen bovenaan in beeld. In de vervolgkeuzelijst tik je op **Opslaan op filmrol** om de Raw-foto in je Filmrol op te slaan. Fluitje van een cent.

# **Stap vier:**

Bij een zoekopdracht in de weergave Album (waar al je verzamelingen...eh... ik bedoel 'albums' worden getoond) doorzoekt de Sensei-zoekopdracht standaard alle in Lightroom Mobile aanwezige foto's. Maar als je alleen een specifiek album wilt doorzoeken, dan tik je eerst op het album om de inhoud ervan weer te geven (zoals hiernaast) en dan op de knop met het vergrootglas bovenaan. Voer vervolgens je zoekopdracht in (in dit geval typte ik 'boeket'), waarna in de resultaten de enige twee foto's verschijnen die een boeket bevatten.

# De ingebouwde camera (die erg goed is!)

Aan het begin van dit hoofdstuk liet ik weten dat Lightroom Mobile een uitstekende ingebouwde camerafunctie heeft. Als je hem een paar keer hebt gebruikt, keer je niet meer terug naar de gewone camera-app van je smartphone. Op de volgende manier gebruik je alle functies die deze camera zo handig maken en je de beste resultaten geven.

#### Stap een:

In de weergave Albums of bij een geopend album zie je een blauwe, pilvormige knop rechtsonder in beeld. Tik op de cameraknop aan de rechterkant om de camera van Lightroom Mobile te openen. Tik je op de cameraknop als je een album geopend hebt, dan verschijnen je opnamen in dat album. Heb je geen album geopend, dan verschijnen je foto's in Alle foto's bovenaan in de weergave Album.



#### Stap twee:

De camera wordt standaard geopend in de modus Automatisch, die hetzelfde werkt als de camera-app van je telefoon (boe!): alle belichtingsinstellingen worden voor je verzorgd; jij hoeft alleen maar te richten en te klikken (snurk). Maar als je zelf volledige zeggenschap wilt hebben over witbalans, ISO-waarde, sluitertijd en diafragma, net als bij een DSLR of compactcamera, dan tik je op **Automatisch** onder de ontspanknop om een menu met opties te openen, waaronder High Dynamic Range (hierover lees je zo meteen meer). Kies eerst de modus Professioneel (zie afbeelding).





Alle professionele aanpassingsknoppen verschijnen nu links van de ontspanknop (zie afbeelding). Tik op een knop om een schuifregelaar in beeld te brengen (of knoppen als je Witbalans kiest). De camera fotografeert standaard in het formaat JPEG, maar als je camera in staat is Raw-opnamen te maken (zoals de iPhone 6 en hoger en veel nieuwe Android-telefoons), dan tik je gewoon op JPG aan de linkerkant van het beeld voor bestandsformaatopties (zie afbeelding). Klik gewoon op de knop om te fotograferen in DNG (het Raw-formaat van Adobe).



# Stap vier:

Het scherpstellen werkt op dezelfde manier als bij andere camera's: druk met je vinger op het onderdeel dat scherp moet worden om een vierkant scherpstelvak in beeld te brengen. Wil je de belichting aanpassen (met Belichtingscompensatie), dan tik en sleep je naar links (om de belichting donkerder te maken) of naar rechts om deze lichter te maken (zie afbeelding). Dit gaat heel eenvoudig en laat je weten (in stops) hoeveel belichtingscompensatie met het vegen is toegepast.

Wordt vervolgd

# Stap vijf:

De drie knoppen boven de ontspanknop (of rechts ervan als je de telefoon verticaal houdt) bieden (van boven naar onder/rechts naar links): live opname-effecten (zie verderop), de functie Belichtingsvergrendeling (tik op de vergrendelingsknop om de belichting vast te leggen terwijl je de compositie maakt) en een manier om te schakelen tussen groothoek- en telelens (als je je telefoon over deze ingebouwde functie beschikt, zoals een iPhone met twee lenzen). De live opname-effecten zijn leuker dan ze klinken, want je kunt er een effect mee bekijken en instellen voordat je een foto maakt. Hierdoor krijg je bijvoorbeeld voor het tikken op de ontspanknop te zien hoe een specifiek beeld er in zwart-wit uitziet of met een contrasteffect. Tik je op deze optie (de knop met twee overlappende cirkels), dan verschijnt een rij met vijf effecten onderaan in beeld. Tik op een van die knoppen om een voorbeeld te bekijken voordat je een opname maakt. Opmerking: De effecten zijn niet-destructief, dus als je na het maken van de foto van gedachte verandert, kun je hem naar het normale resultaat zonder effect omzetten.



#### Sap zes:

Tik je op de drie punten linksboven (of rechtsboven) in beeld, dan verschijnen extra opties langs de zijkant (of aan de bovenkant): tik op het radertje voor opnamevoorkeuren voor de camera-app. De knop met de driehoek schakelt de waarschuwing Uitknippen hooglichten aan of uit (detailverlies in de hooglichten herken je aan het bewegende zebrapatroon). Tik op de rasterknop voor Raster en niveau-opties (zie afbeelding) of om automatische niveaus aan te zetten (met haptische feedback op nieuwe iPhones). Er is ook een timer en met de laatste knop kun je de beeldverhouding instellen van de foto's die je met de camera maakt.









# Stap zeven:

Linksonder (of linksboven) vind je een knop om de ingebouwde flitser aan of uit te zetten. Tik erop om het menu dat je hiernaast ziet in beeld te brengen. Je kunt gebruikmaken van de modus Auto (die situaties met weinig licht detecteert en de flitser dan automatisch activeert), van Aan (de flitser wordt altijd gebruikt, ongeacht het beschikbare licht) of Uit. Wil je kwalitatief hoogstaande foto's maken, dan kies je altijd 'Uit'. (Echt waar.) Wil je een selfie maken, dan tik je op de cameraknop met een ronde pijl linksboven (of rechtsboven) om op de camera aan de voorkant over te schakelen, zodat je jezelf in beeld krijgt.

#### Stap acht:

Een van mijn favoriete functies is de ingebouwde modus HDR, waarbij dezelfde techniek wordt gebruikt als in Lightroom Classic, zodat je een uitgebreider toonbereik kunt vastleggen in situaties die erom vragen. Kijk bijvoorbeeld eens naar deze foto die ik in een restaurant maakte. Met de Lightroom Mobile-camera in de modus Pro (bovenste afbeelding), gaan de details in de ruitjes verloren doordat de hooglichten uitgebleekt worden. Schakel ik over op de modus HDR, dan zie je een enorm verschil (onderste afbeelding): het terras buiten wordt zichtbaar en het glaspatroon in de ruitjes verschijnt in beeld. Zelfs de lamp op tafel is veel gedetailleerder en de schaduwdelen bij de champagneflessen aan de rechterkant worden lichter. Deze opname heeft een veel uitgebreider bereik aan kleurtinten door automatisch meerdere belichtingen in één foto te combineren.

# De desktopversie van Lightroom Mobile heet Lightroom CC

Goed, als je eenmaal weet hoe Lightroom Mobile werkt, kan het geen kwaad een kijkje te nemen bij de desktopversie van de mobiele app, 'Lightroom CC,' met dezelfde minimale hoeveelheid functies en bijna dezelfde indeling (geen modules; alles staat op dezelfde plek). Er wordt net als bij Lightroom Mobile gebruikgemaakt van albums en mappen. Lightroom CC op de desktopcomputer of laptop is de cloudversie van Lightroom die ik in de inleiding heb genoemd (op bladzijde xiv). Dit werkt als volgt.

#### Stap een:

Importeren gaat in Lightroom CC op de desktop anders dan bij Lightroom Mobile. Het is bijzonder eenvoudig, want je kunt slechts weinig keuzen maken. Je hoeft niet op te geven waar de foto's worden opgeslagen, want ze gaan naar de cloudopslag van Adobe (er zijn echt bijna geen opties, vergeleken met het importeervenster van Lightroom Classic). De enige twee dingen die je hier kunt doen, zijn markeringen verwijderen bij foto's die je niet wilt importeren en bepalen in welk bestaand album de foto's terecht moeten komen (klik bovenaan op Add to Album). Je kunt ze in een nieuw album zetten (zoals hiernaast), waardoor een dialoogvenster voor de naamgeving verschijnt. Dat is het wel zo'n beetje.





Dit venster zal je bekend voorkomen, want het is bijna identiek aan het hoofdvenster van Lightroom Mobile, met mappen en albums aan de linkerkant. Klik je op een album, dan worden de foto's ervan getoond, net als in Mobile. Midden onderin zie je vlaggen en sterren die je kunt toekennen. Linksonder zie je verschillende weergave- en sorteeropties. Bovenaan in beeld zie je een zoekbalk die dezelfde Sensei-zoekfunctie gebruikt als de mobiele versie.



Annuleren M





Gereedschappen bevinden zich aan de rechterkant, net als bij Mobile. Klik op een knop (hier heb ik op de knop Deze foto bewerken geklikt) om deelvensters in beeld te brengen. Die zijn identiek aan de exemplaren in de mobiele versie, staan in dezelfde volgorde, in dezelfde groepen en doen precies hetzelfde (zoals je waarschijnlijk al had geraden). Dit is letterlijk hetzelfde (en werkt op identieke wijze als de schuifregelaars en elementen waarover je in dit hoofdstuk hebt gelezen en in het hoofdstuk Ontwikkelen dat op bladzijde 127 begint). Het verschil is dat je in de mobiele versie op het scherm tikt en in Lightroom CC op je desktop met de muisaanwijzer klikt. Kijk eens naar de iPad-versie hiernaast. Dit is dezelfde app, met kleine wijzigingen in de gebruikersinterface voor het mobiele touchscreen.

# TIP: Gebruik Classic en CC niet samen

Adobe raad je aan Lightroom Classic of Lightroom CC te gebruiken, maar niet allebei tegelijkertijd. Gebruik je Lightroom CC samen met de mobiele app, dan worden de wijzigingen niet met Lightroom Classic gesynchroniseerd, maar alleen met Lightroom CC, waardoor er veel verwarring kan ontstaan. Gebruik dus gewoon Classic met Lightroom Mobile om je verzamelingen probleemloos gesynchroniseerd te houden.

#### Stap vier:

Inderdaad, de profielen Kleur, Camera, Monochroom en Creatief van Adobe zijn allemaal gewoon beschikbaar (ze maken tegenwoordig overal deel van uit: Classic, CC en Mobile). Hier heb ik op een van de zwart-witprofielen geklikt om mijn kleurenfoto zwart-wit te maken. Er zijn geen andere modules om uit te kiezen in Lightroom CC (geen module Kaart, geen module Afdrukken, je kunt eenvoudigweg geen afdrukken maken, geen Presentatie, geen Web, geen Boek, enzovoort). In de toekomst komen er meer functies, maar nu krijg je alleen de onderdelen van de mobiele versie (weinig functies dus), in een desktopversie.